

T.C.
ANKARA
1. VERGİ MAHKEMESİ

ESAS NO : 2015/660
KARAR NO : 2015/2563

DAVACI

VEKİLİ : AV. FİGEN KÜÇÜKŞAHİN AKI
Tuna Caddesi No:14/13 - Kızılay Çankaya/ANKARA

DAVALI : ANKARA VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI ANKARA

VEKİLİ : AV. GAMZE CEYHUN - Aynı yerde

DAVANIN ÖZETİ : Türkiye İstatistik Kurumu bünyesinde 657 sayılı Kanun'un 4/c maddesi uyarınca geçici personel statüsünde çalışmakta iken emekliye ayrılan davacıya ödenen iş sonu tazminatından 8.382,58 TL gelir vergisi kesintisi yapılması işleminin; 4857 sayılı İş Kanunu'nun 112 nci maddesine göre iş sonu tazminatının kıdem tazminatı hükmünde olduğu, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 25 inci maddesinin birinci fıkrasının yedinci bendi uyarınca da kıdem tazminatının gelir vergisinden müstesna tutulduğu iddialarıyla hukuka aykırı olduğundan bahisle iptali ve davaya konu tutarın dava tarihinden itibaren işleyecek yasal faiziyle birlikte iadesi istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : Geçici personel statüsünün; Anayasa'nın 128 inci maddesi kapsamında belirtilen memur ve diğer kamu görevlileri kavramı dışında kalan, sözleşme ile çalıştırılan, işçi de olmayan, kendine özgü istisnai bir istihdam türü olduğu, geçici personele ödenen iş sonu tazminatının; gelir vergisinden müstesna olan tazminat ve yardımlar arasında sayılmadığı, 4857 sayılı İş Kanunu'na göre ödenen kıdem tazminatının özelliklerini taşımadığı ve kıdem tazminatı niteliğinde olmayıp aralarında farklılıklar bulunduğu, vergilendirilemeyeceğine ilişkin bir düzenlemenin de mevzuatta yer almadığı iddialarıyla davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Ankara 1. Vergi Mahkemesi Hakimliği'nce dava dosyası incelenerek gereği düşünüldü:

Dava ,Türkiye İstatistik Kurumu bünyesinde 657 sayılı Kanun'un 4/c maddesi uyarınca geçici personel statüsünde çalışmakta iken emekliye ayrılan davacıya ödenen iş sonu tazminatından 8.382,58 TL gelir vergisi kesintisi yapılması işleminin iptali ve davaya konu tutarın dava tarihinden itibaren işleyecek yasal faiziyle birlikte iadesi istemine ilişkindir.

04/02/2010 tarih ve 27483 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2009/15759 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki Kamu Kurum ve Kuruluşlarındaki Geçici Mahiyetteki İşleri Yürütmek Üzere Geçici Personel İstihdamı ve Bu Personele Ödenecek Ücretler Hakkında Kararın 7.maddesinin 1.fıkrasında "657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun 4 üncü maddesinin (C) Fıkrasına göre yapılan çalışmaların toplam süresi üzerinden hesaplanarak bu maddedeki esaslara göre iş sonu tazminatı ödenir. Ücretli izin süreleri dahil en az 12 ay fiilen çalışan geçici personelden; a) Sosyal Güvenlik Kurumunca kendilerine yaşlılık veya malullük aylığı bağlanması veya toptan ödeme yapılması, b) İlgilinin ölümü, c) İlgilinin kendi isteği ile sözleşmeyi feshetmesi veya yenilememesi, hâllerinden birinin vuku bulmasından dolayı hizmet sözleşmesi sona erenlere, çalışılan her bir yıl için, ayrılış tarihindeki hizmet sözleşmesinde yazılı brüt aylık ücret tutarında iş sonu tazminatı ödenir. 12 aydan artan süreler için 12 ay için hesaplanan miktardan artan süreye isabet eden tutar kadar ödeme yapılır..." kuralına yer

T.C.
ANKARA
1. VERGİ MAHKEMESİ

ESAS NO : 2015/660
KARAR NO : 2015/2563

verilmiş; öte yandan 22/04/2010 tarih ve 389 sayılı Bakanlar Kurulu kararına ek Türkiye İstatistik Kurumunda 2010 yılında Geçici Personel Çalıştırılmasına İlişkin Usul ve Esasların Belirlenmesi ve Ödenecek Ücretlere Dair Kararda Değişiklik Yapılması Hakkında Kararın Ek 1.maddesinde de aynı kurula yer verilmiştir.

4857 sayılı İş Kanunu'nun 112 nci maddesinde "Kanuna veya kanunun verdiği yetkiye dayanılarak kurulan kurum ve kuruluşların haklarında bu Kanun ve 854, 5953, 5434 sayılı kanunların hükümleri uygulanmayan personeli ile kamu kuruluşlarında sözleşmeli olarak istihdam edilenlere mevzuat veya sözleşmelerine göre kıdem tazminatı niteliğinde yapılan ödemeler **kıdem tazminatı sayılır**" hükmüne yer verilmiştir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 25. maddesinin 1.fıkrasının 7.bendinde ise "1475 ve 854 sayılı kanunlara göre ödenmesi gereken kıdem tazminatlarının tamamı ile 5953 sayılı Kanuna göre ödenen kıdem tazminatlarının hizmet erbabının 24 aylığını aşmayan miktarları" gelir vergisinden müstesna tutulan tazminat ve yardımlar arasında sayılmış olup aynı kanunun 61. maddesinde; "ücretin ödenek, tazminat, kasa tazminatı (Mali sorumluluk tazminatı), tahsisat, zam, avans, aidat, huzur hakkı, prim, ikramiye, gider karşılığı veya başka adlar altında ödenmiş olması veya bir ortaklık münasebeti niteliğinde olmamak şartı ile kazancın belli bir yüzdesi şeklinde tayin edilmiş bulunmasının onun mahiyetini değiştirmeyeceği, 94. maddesinde ise; hizmet erbabına ödenen ücretler ile 61. maddede yazılı olup ücret sayılan ödemelerden (istisnadan faydalananlar hariç), 103 ve 104 üncü maddelere göre, tevkifat yapılacağı öngörülmüştür.

Dosyanın incelenmesinden, davacının 23/07/1993 -14/03/2015 tarihleri arasında Türkiye İstatistik Kurumu bünyesinde geçici personel olarak çalıştığı ve emekliye ayrıldığı, emekliye ayrılması nedeniyle kendisine ödenen iş sonu tazminatından 8.382,58 TL gelir vergisi kesintisi yapılması üzerine bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Olayda, 657 sayılı Kanun'un 4/c maddesi uyarınca geçici personel olarak görev yapan davacının emeklilik süresinin dolması nedeniyle taraflar arasındaki hizmet sözleşmesi sona ermiş ve iş sonu tazminatı ödenmiştir. Davacıya yapılan bu ödeme; sözleşmeye konu çalışma ilişkisinin sona ermesi üzerine ön görülen bir ödeme olmakla birlikte, Gelir Vergisi Kanunu'nun 61 inci maddesinde tanımlanan ücret ve ücret sayılan ödemelerden sayılamayacağından Gelir Vergisi Kanunu'nun 94 üncü maddesinin 1.fıkrasının 1.bendi uyarınca gelir vergisi kesintisi yapılması mümkün bulunmamaktadır. Aynı zamanda davacı geçici personel olarak bir sözleşme ilişkisine dayalı olarak istihdam edildiğinden, sözleşmenin sona ermesi dolayısıyla kendisine Bakanlar Kurulu Kararı gereğince ödenen iş sonu tazminatının 4857 sayılı Kanun'un 112 nci maddesi uyarınca da kıdem tazminatı sayılacağı, kıdem tazminatı kabul edilen iş sonu tazminatının da kıdem tazminatında olduğu gibi gelir vergisinden müstesna tutulması gerektiği halde davacıya ödenen iş sonu tazminatından gelir vergisi kesintisi yapılmasında hukuka ve yasaya uyarlık bulunmadığı sonuç ve kanaatine varılmıştır.

Davacının faiz istemince gelince;

Ekonomilerde değişim vasıtası olan para, çeşitli ticari, sınai, zirai vs. faaliyetlerde kullanılmakla sahibine, kazanç, kira, nema vs. adları altında kimi yararlar sağlayan ekonomik bir değerdir. Faiz ise, Anayasa Mahkemesi'nin 14.05.2011 tarihli ve 27934 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 10.02.2011 günlü E:2008/58, K:2011/37 sayılı kararında da belirtildiği gibi, ekonomik açıdan paranın fiyatıdır. Herhangi bir kişinin kendisine ait olmayan parayı belirli süre kullanması, asıl para sahibinin bu ekonomik değerden mahrum bırakılması sonucunu doğuracağı gibi, enflasyona maruz kalan ekonomilerde, paranın değerini, yani alım gücünü enflasyon oranında yitirmesine de neden olacağından, parası uhdesi dışında kalan ve mülkiyet hakkı ihlal edilen bu kişiye haksız kullanım karşılığında faiz ödenmesi gerekmektedir.

T.C.
ANKARA
1. VERGİ MAHKEMESİ

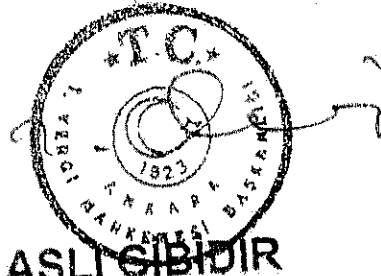
ESAS NO : 2015/660
KARAR NO : 2015/2563

Nitekim, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin 09.03.2006 günlü ve 100162/02 sayılı ibi, enflasyona maruz kalan ekonomilerde, paranın değerini, yani alım gücünü enflasyon oranında yitirmesine de neden olacağından, parası uhdesi dışında kalan ve mülkiyet hakkı ihlal edilen bu kişiye haksız kullanım karşılığında faiz ödenmesi gerekmektedir.

Nitekim, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin 09.03.2006 günlü ve 100162/02 sayılı Eko-Elda Avey/Yunanistan kararında da, haksız olarak tahsil edilen verginin beş yıl beş ay sonra iade edilmesinin; belirli bir mablağdan yararlanma hakkı uzunca süre engellenen kişinin, ekonomik durumunda önemli ve kesin zarara neden olduğu, bu durumun, sürdürülmesi gereken genel yarar ile kişi yararı arasındaki dengeyi bozduğu, dolayısıyla, 1 Nö'lu Protokolün 1. maddesi ihlal edilerek kendisine aşırı yük yüklenen bu kişinin mülkiyet hakkının ihlal edildiğinden bahisle faiz ödenmesi gerektiğine karar verilmiştir.

Bu durumda, haksız yere alınan gelir vergisi nedeniyle yoksun kalman tutarın, Danıştay'ın yerleşik hale gelen içtihatlarıyla kabul edilen ve bu husustaki genel hükümleri içeren 3095 sayılı Kanuni Faiz ve Temerrüt Faizine ilişkin Kanun'da öngörülen oranda ve davacı vekilinin talebi üzere dava tarihinden itibaren yasal faiz uygulanarak davacıya iadesi gerekmektedir.

Açıklanan nedenlerle; DAVANIN KABULÜNE, dava konusu işlemin İPTALİNE, davacıdan gelir vergisi kesintisi adı altında tahsil edilen 8.382,58 TL'nin dava tarihinden itibaren işlemiş yasal faizi ile birlikte davacıya İADESİNE, aşağıda dökümü yapılan 69,80 TL yargılama gideri ile Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca takdir edilen 750,00 TL vekalet ücretinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine, artan posta avansının karar kesinleştikten sonra davacıya iadesine, iş bu kararın tebliğini izleyen günden itibaren 30 gün içerisinde Ankara Bölge İdare Mahkemesi 2. Kurulu nezdinde itiraz yolu açık olmak üzere, 04.11.2015 tarihinde karar verilmiştir.

HAKİM
TARİK GÜNEY
165646

YARGILAMA GİDERLERİ	
Başvurma Harcı :	27,70 TL
Vekalet Harcı :	4,10 TL
Posta Gideri :	38,00 TL
TOPLAM :	69,80 TL